

Professorit ja Tieteentekijät:

Henkilöstö näyttää olevan yliopistolle vain kuluera

Helsingin yliopisto ilmoitti juuri suomalaisen yliopistohistorian suurimmista henkilöstövähennyksistä. Yliopiston henkilöstön määrä vähenee vuoden 2017 loppuun mennessä arviolta 980 hengellä, joista 570 irtisanotaan.

- Näyttää siltä, että Helsingin yliopisto näkee henkilöstön vain massana, kuluera, jota vähentämällä hoidetaan maan hallituksen ajamat rahoituksen jättileikkaukset.
- Irtisanomiset ja palvelussuhteen päättymiset tulevat koskemaan enemmän muuta henkilöstöä kuin opetus- ja tutkimushenkilöstöä. Tämäkin on ongelmallista, sillä muun henkilöstön tehtävät uhkaavat valua yhä enemmän opettajille ja tutkijoille, jolloin tutkimukseen ja opetukseen on entistä vähemmän resursseja.

Professoriliiton ja Tieteentekijöiden liiton mielestä maan suurin yliopisto olisi voinut hoitaa yt-neuvottelut paljon paremmin.

- Yhteistoimintaneuvotteluissa pyritään kerralla ratkaisemaan laskettu sopeuttamistarve aina vuoteen 2020 asti. Kestävämpi ratkaisu olisi katsoa vuosi kerrallaan, mitkä toimet ovat välttämättömiä. Nyt Helsingin yliopisto tekee irtisanomiset etupainotteisesti kertarytinällä. Yt-neuvotteluiden tavoitteet olivat myös ylimitoitettuja.
- Joissakin muissa yliopistoissa on aidosti etsitty korvaavia toimenpiteitä henkilöstövähennyksille ja kuunneltu luottamusmiesten esityksiä. Näin ei ole jostain syystä tehty Helsingin yliopistossa.

Henkilöstö on Helsingin yliopistossa koetuksella muutenkin. Yhtä aikaa väen vähentämiseen johtaneiden yt-neuvottelujen kanssa myllerretään lähes kaikki: uusi palveluorganisaatio, tiedekunta- ja laitosrakenteen remontti, koulutusohjelmauudistus.

Professorit ja Tieteentekijät ihmettelevät myös sitä, miksi maan suurin yliopisto ei käyttänyt tasettaan rahoituksen tasapainottamiseen. Näin tekee muun muassa Turun yliopisto. Se purkaa aiemmin kerättyjä yksityisiä lahjoitusvaroja ja niiden pohjalta saatuja valtion vastinrahoja. Pari seuraavaa vuotta Turun yliopisto tekee tappiota ja tähtää nollatulokseen vuonna 2018. Väen vähentämiseen vieviä yt-neuvotteluja ei ole aloitettu – päinvastoin TY on palkannut lisää työntekijöitä.

Kaikkiaan Suomen yliopistoissa on käyty 25 yt-neuvottelut vuoden 2012 jälkeen ja henkilöstön määrä on näiden myötä vähentynyt lähes 4000:lla. Itä-Suomen yliopistossa on menossa kuudennet ja Tampereen teknillisessä yliopistossa kahdeksannet yt-neuvottelut.

Yksityiseen sektoriin verrattuna muutosturva on yliopistoissa alkeellisella tasolla. Liittojen mielestä yliopistojen tulee varata enemmän rahaa muutosturvaan ja tarjota parempaa tukea irtisanottaville. Puolet yliopistohenkilöstöstä on määräaikaissa palvelussuhteissa. Pitkän määräaikaisuuden päättymisen pitäisi kuulua myös muutosturvan piiriin.

Liitot edellyttävät toimenpiteitä myös maan hallitukselta.

- Kysyimme tiedotteessamme jo marraskuussa, koska työministeri tulee yliopistoihin vierailulle. Viime kesänä pääministeri kävi Salossa, kun Microsoft ilmoitti isoista irtisanomista. Tukipaketteja tai kohdennettua työllisyysrahaa ei ole yliopistoille kuitenkaan luvassa.
- Onko yliopistosta irtisanottava vähempiarvoinen kuin yrityksestä lähtöpässi saava työntekijä? Koulutuksen ja osaamisen piti joskus olla tämän maan voimavara ja kilpailuetu. Kevään kehysriihessä maan hallituksella on tuhannen taalan paikka korjata yliopistojen rahoitustilanne, liitot painottavat.

LISÄTIETOJA:

puheenjohtaja Kaarle Hämeri (Professoriliitto), 040 568 4487;

puheenjohtaja Petri Koikkalainen (Tieteentekijöiden liitto), 050 544 7442